

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Nivernensi Episcopo, & S. Benigni Divionensis & Theoloci Abbatibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

diaconatus officio ministrare , Ar. de Mairinac Presbyter, qui ad hoc assumptus fuit in Canonicum Ecclesie Cathedralis ut ibi continuè in sacerdotali officio deserviret , non permisit eum prædictum archidiaconatum liberè obtinere, licet privilegium donationis ostendere & donum sibi factum vellet tam vivis testibus quam scriptis authenticis declarare. Vnde cum vocatus esset a te, frater Archiepiscopi, ut super hoc pareret iustitiae, causa dilationis frustratoria, ut dicitur, appellavit. Quia igitur plenè de pœmisis non potuimus elicere veritatem, de assensu partium causam super his vobis duximus committendam ; discretioni vestrae per apostolica scripta mandantes, quatenus partibus convocatis audiatis causam , & ipsam appellatione remota fine debito terminetis , facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Testes appellatione remota cogantur. Nullis literis obstantibus præter assensum partium &c. Quod si omnes &c. duo vestrum &c. Datum Romæ apud S. Petrum, Non. Iunij.

N I V E R N E N S I E P I S C O P O ,
& S. Benigni Divisionensis & Theologici
Abbatibus.

Epiſt. 247.
Committitur
iis causa Episcopi Eduensis
contra Abbatem de Buxeria,
super testamento & bonis cuiusdam defuncti, quem Abbas
monachum fuisse aiebat.
Cap. Cūm dilectus. De fuc-
cessab interfato.

Cum dilectus filius Abbas de Buxeria ad nostram nuper præsentiam accessisset , & pro causa quam adversus venerabilem fratrem nostrum Episcopum Eduen, habebat, ibidem diutius expectasset, tandem nuncius ejusdem Episcopi supervenit. Quibus volentibus ad invicem litigare , venerabilem fratrem nostrum I. Viterbiensem. Episcopum sancti Clementis Cardin. concessimus auditorem. Ipsis igitur in ejus præsencia constitutis , Abbas proposuit antedictus quod cum Archipresbyter de Alerio se ac sua ad participationem orationum monasterio de Buxeria pietatis intuitu obtulisset, quibusdam rebus suis usui suo simplici reservatis, de manu cuiusdam fratris ejusdem cœnobij augmentationem coronæ in signum illius oblationis accepit; & quod hanc concessionem hoc modo fecisset , & non suo nomine sed nomine monasterij possideret , & monasterio quicquid acquirebat acquireret, sepe fuit in communī Capitulo protestatus. In hoc etiam publicè per viginti annos ferè idem Archipresbyter

nullo contradicente vel reclamante permansit ; ita quod per publicam famam id omnibus notum fuerat. Nam Abbas de Buxeria qui pro tempore fuerat , & ipsi monachi rebus ipsius non secus quam alis rebus propriis monasterij sciente Episcopo Eduen. qui pro tempore erat , & in nullo penitus reclamante, publicè utebantur. Id autem quod mente compotidictus Archipresbyter, fecerat inter vivos , & in ultima voluntate mente sanus, licet æger corpore , confirmavit. Cumque idem Abbas & monachi res sic legitimè datas , & alias , quas Archipresbytero ipsi concesserant ad utendum, ad suum monasterium reducere vellent , prædictus Episcopus eis violentiam inferens, non solum res Archipresbyteri, verum etiam res ipsius monasterij occupavit : quas cum in bona pace repeterent , ipse, ut in rebus illis ei posset grassandi materia plenior indulgeri , sedem apostolicam appellavit , in octavis beati Martini proximo præteritis suæ terminum appellationi præfigens. Econtra prædicti nuncius Episcopi allegavit quod quando illa donatio facta fuit , Archipresbyter erat positus extra mentem ; ita quod cum interrogatus fuisset a monachis , Vis tu habitum suscipere monachalem ? & responderet, Volo, statim interrogatus ab alio, Vis tu esse afnus ? respondit similiter , Volo. siveque prædicti monachi eum ad suum monasterium deportarunt. quod idem nuncius se obtulit probaturum. Præfatus siquidem Abbas cum ad assertionem partis suæ quosdam testes in continent produceret, nos ipsos recipi fecimus & diligenter audiri : quorum attestations cum interloquendo decrevissimus publicari debere , quoniam super illis capitulis pars Episcopi nobilitat testes produceret super quibus idem Abbas testes produxerat , ipsaque fuissent in publico recitatae, disputatione super attestacionibus ipsis habita diligenti , multa fuere contra dicta testimonia allegata. Cumque renunciatum fuisset a partibus , dictus Cardin. quæcumque fuerunt hinc inde proposita nobis & fratribus nostris fideliter recitavit. Quibus auditis & cognitis, sufficienter intelleximus esse probatum quod dictus Archipresbyter agens in extremis , velut ultimam exprimens voluntatem, afferuit se ac sua monasterio de Buxeria contu-

lisse. Vnde cùm requisitus esset ut conderet testamentum, respondit se non posse testari, quia se & sua contulerat monasterio s̄æpedictō. Et licet unus solus testis dixerit se vidisse quando præfatus Archipresbyt. se & sua obtulit monasterio; quia tamen alij testes dixerunt se audisse ipsum Archipresb. in Abbatis præsentia confitentem, & quod prædictum est attestantem, non tanquam sufficienter probantes, sed tanquam vehementer adminiculantes, assertionem Abbatis plurimū adjuvabant. Quia verò pars Episcopi asserebat se velle probare quod dictus Archipresbyter in extremis laborans, tanquam phreneticus alienatus erat à mente, unde non valuit quod expressit; nos super his & aliis quæ fuerunt hinc inde proposita cum fratribus nostris diligentē deliberatione præhabita, causam ipsam vobis sub hac forma duximus committendam; quod nisi prædictus Episcopus legitimè comprobaverit s̄æpedictum Archipresbyterum sua mentis compotem non fuisse cùm ultimam voluntatem expressit, super impetitione monasterij perpetuum ei silentium imponatur, & compellatur restituere monasterio quæcunque de bonis ipsius Archipresbyteri vel etiam monasterij occupavit. Si verò legitimè comprobaverit prædictum Archipresbyterum quæ super ultima voluntate præmissa sunt, alienata mente dixisse, ad faciendam ei nomine parochialis Ecclesiae, cuius administrationem gesserat, dum vixisset, restitutionem bonorum quæ ipsius Archipresbyteri fuerant, monasterium condemnetur, cùm idem Archipresbyter ab intestato deceperit; ipsique monasterio super impetitione Episcopi silentium imponatur. Nullis literis obstantibus præter assensum partium &c. Quod si omnes &c. tu frater Episcope cum eorum altero &c. Datum Roma &c. IV. Non. Iunij.

*ABBATI SANCTI EVCARII,
Decano & I. Canonico Treveren.*

Eps. 248.
Commitiuit
illis causa litigiorum super
præbenda in
collegio Ver-
dunensi.

Cum P. Diaconus ad sedem apostol. accessisset super præbenda sanctæ Mariæ Magdalæ in Verduno, de qua tempore bona memoriae Celestini PP. prædecessoris nostri per delegatos ab eo executores fuerat investitus, coram dilecto filio nostro P. sancta Mariæ in via lata Diacono Cardinale, quem si-

bi & adversario dedimus auditorem, confirmationem volebat apostolicam obtinere. Ut autem rei veritas ipsi Cardinali pleniū eluceret, progressum sibi negotij curavit, sicut contigerat, appeariri. Idem enim prædecessor noster dilectis filiis Præposito, Decano, & Capitulo sanctæ Mariæ Magdalæ mandavit pariter & præcepit ut ipsum P. in fratrem reciperent & Canonicum, non obstante promissione alicui facta de beneficio non vacante: cui super hoc ipso Decanum Remensem, Archidiaconum Cathalaunensem, & Decanum Montisfalconis executores concessit, si mandato suo Capitulum non pareret. Ipso itaque Capitulo negligente mandatum apostolicum adimplere, dicto Archidiacono Cathalaunen. ante processum negotij sublato de medio, Remen. & Montisfalconis Decani ut eum reciperent infra triduum sub pœna suspensionis districtus mandavere. Quibus adhuc cessantibus obedire & sententiam observare, ipse P. ad executores rediens, Decanum Remen. reperit expirasse. Interim verò contigit vacare præbendam in Ecclesia nominata, & Decanum in Remen. Ecclesia ordinari. Et quia nomen defuncti non fuerat literis executionis insertum, idem Decanus Remen. per literas, Decanus verò Montisfalconis viva voce Canonicos monuere ut mandatum apostolicum adimplerent. Sed cùm viderent se non posse proficere, ipse Decanus Remen. tanquam remotor alij Decano, qui erat propinquior, vices suas commisit, ut mandatum apostolicum effectui manciparet: qui prædictum P. de præbenda, quam vacare diximus, investivit, sibi statulum in choro & locum in Capitulo assignando; contradictores verò, & Præpositum nominatim, excommunicationis nunciavit sententie subjacere. Ipse verò die investituræ possessionem præbendæ habuit: ita quod recepit stipendia, & in officio ministravit. Cùm autem postea s̄æpedictus Præpositus contra ipsum P. Decanum & alios * commoveret, suamque possessionem faceret perturbari, ipse hoc præsentiens, in præsentia ven. fratri nostri Verdunen. Episcopi se suaque omnia, & specialiter præbendam sibi collatam, cum stipendiis ejus, sub apostolicæ sedis protectione posuit, & ad Domini cam qua cantatur *Exurge*, terminum appellationi sua prefixit. Exinde ad no-

* f. questionem
moveret.

R. ij.